

فلسفه علم (علم شناسی)

فلسفه علم یا معرفت شناسی (علم شناسی) ظاهراً چیزی بیش از گزارش و بررسی عالمانه قواعد کلی احوال سپهر معرفت نیست. اما این گزارش که خود بخشی از سپهر معرفت است، شامل مباحث بسیار رنگارنگی است. به همین دلیل باید گفت فلسفه علم، بیشتر علم شده است تا اینکه فلسفه قلمداد شود. در هرحال، کشف قواعد کلی، هدف فیلسوف علم است.

بنابراین هرگاه و همیشه برای کشف قاعده‌ای قابل اعتماد، در باره‌ی احوال و عوارض علم (و علوم) بحثی روشنمند داریم، در فلسفه علم غور می‌کنیم. پس اگر یک سلول مغز از آن نظر که نقش جوهري در بروز یک قاعده علم ساختی دارد را برای توضیح و ترمیم یک قاعده کلی بررسی کنیم، کم یا زیاد در حال فلسفیدن علم هستیم.

همچنین است اگر برای واکاوی نقش جوهري تصرع به درگاه حق تعالی در تولید قاعده‌ای علم ساختی کاوش می‌کنیم فیلسوف علم هستیم بشرط آنکه در پی قاعده کلی باشیم نه مطالعه موردی (قیدی که فلسفه‌ی علم را از علوم دیگر و از جمله علوم ادراکی جدا می‌کند)

قاعده‌ی علم ساختی توضیح یک فرآیند قابل پیش‌بینی است که نظامی از گوش و کنار یا کلیات عوارض سپهر معرفت (مانند تحولات و ثباتات و ...) را توضیح می‌دهد.

از نظر ما، فرقی میان فلسفه علم و معرفت شناسی نیست.